

BÖLÜM 1

TIBBİ TERMİNOLOJİ

Abdullah ORTADEVECİ¹

TIBBİ TERMİNOLOJİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Terim kelime olarak “bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavramı ifade eden sözcük” anlamına gelir. Terminoloji ise terim bilim anlamına gelir ve terimleri inceler. Pek çok meslek kendine özel terimler barındırır. Bu yüzden tıbbi terminoloji, eczacılık terminolojisi, bilgisayar terminolojisi, kimya terminolojisi vb. pek çok terminoloji türü vardır. Terimler genellikle ilk kez kullanıldığı bölgenin kullandığı dille oluşturulduğu için terminoloji içerisinde farklı dillerden köken almış terimler bulunabilir. Buna mukabil, tüm bilimsel terimleri karşılayabilecek yegâne bir dil de bulunmamaktadır.

Tıp terminolojisini oluşturan pek çok terim Latince veya Antik Yunanca (Grekçe) kökenlidir. Bu terimlere ilaveten özellikle son birkaç yüzyılda Fransızca ve İngilizceden de pek çok terim tıp terminolojisine dahil olmuştur. Terimlerin doğru telaffuz edilmesi için özellikle Latin alfabesindeki harfleri ve sesleri tanımak önemlidir.

¹ Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi AD., abdullahortadeveci@gmail.com

Tablo 4. Tıp terminolojisinde sıklıkla kullanılan son ekler.

Son Ek Şekilleri	Anlamı	Örnekler
-itis	İltihap, yangı, enfeksiyon	Gastritis; mide yangısı Arthritis; eklem yangısı
-oma	Genellikle tümör isimlendirmesinde kullanılır.	Carcinoma; kanser Osteoma; kemik tümörü
-formis, -forme	Şeklinde, biçiminde, benzer anlamındadır.	Piriformis; armut şekilli Cuneiformis; kama şekilli
-alis, -ale, -aris, -are, -arius, -aria, -arium	Ait olma, ilgili olma anlamı katar.	Muscularis; kasla ilgili Costalis; kaburgayla ilgili
-atus, -ata, -atum	Sahiplik ekidir.	Dentatum; dişli Hamatum; kancalı
-eus, -ea, -eum	Yapının hangi maddeden oluştuğunu veya hangi maddeyle ilgili olduğunu belirtir.	Osseum; kemikten yapılmış Popliteus; diz arkasıyla ilgili olan
-oideus, -oidea, -oideum	Şeklinde, biçiminde anlamı katar.	Rhomboideus; yamuk şekilli Coracoideus; gaga şekilli
-osus, -osa, -osum	Bolluk, fazlalık anlamı katar.	Adiposum; bol yağlı Spinsum; dikenli

KAYNAKLAR

- Ozan, H. (2014). *Ozan Anatomi*, Ankara: Klinisyen Tıp Kitabevleri.
 Yazan, Y., Öztürk Başpınar N. (2011). *Sekreterler İçin Tıbbi Terminoloji*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.